

Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace

Adresa: Jižní 1903 Česká Lípa 47001

S BROUČKY, MOTÝLKY A BERUŠKAMI POZNÁVÁME
PLNO KRÁS VE SVĚTĚ KOLEM NÁS

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Obsah

1	Identifikační údaje mateřské školy	3
2	Charakteristika školy	4
3	Podmínky a organizace předškolního vzdělávání.....	5
3.1	Věcné – materiální podmínky.....	5
3.2	Životospráva	5
3.3	Psychosociální podmínky.....	6
3.4	Organizace	8
3.5	Řízení MŠ	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7	Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi	9
3.8	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.8.1	Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
3.8.2	System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
3.8.3	Nástup dítěte se SVP:	17
3.9	Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	18
3.10	Vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	21
3.11	Vzdělávání dětí mladších 3 let.....	22
4	Organizace vzdělávání	24
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	26
5.1	Vzdělávací cíle a záměry školy.....	26
5.2	Zásady vzdělávací práce, uplatňované principy, formy, metody	27
6	Vzdělávací obsah a jeho časový plán.....	29
6.1	Integrovaný blok: „ Barevný podzim“	30
6.2	Integrovaný blok: „Paní Zima“.....	35
6.3	Integrovaný blok: „ Voňavé jaro“	42
6.4	Integrovaný blok: „Cestování letem světem a léto“	51
7	Evaluační systém	58
8	Rejstřík použitých zkratk	62

1 Identifikační údaje mateřské školy

Název školního vzdělávacího programu:

S BROUČKY, MOTÝLKY A BERUŠKAMI POZNÁVÁME PLNO KRÁS VE SVĚTĚ KOLEM NÁS

Název příspěvkové organizace:

Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace

Sídlo příspěvkové organizace: Česká Lípa, Jižní 1903, PSČ 470 01

Právní forma: příspěvková organizace

Datum vzniku organizace: 1. 9. 1977

Ředitel školy: Mgr. Bc. Jan Policer

Zástupce ředitele pro MŠ: Milena Teplá

Identifikační číslo: 482 83 088

Internetové stránky školy: www.zsmsjizni.cz

Kontakt:
telefon: 487 829 320
mobil: 774 001 990
email: tepla@zsmsjizni.cz

Zřizovatel: Město Česká Lípa

Platnost dokumentu: 1. 9. 2023

Číslo jednací: ZSMSJ/590/2023

Projednáno a schváleno na poradě: dne: 31. 8. 2023

Vypracovala: Milena Teplá

Účinnost dokumentu: 1. září 2023

2 Charakteristika školy

Název: Základní škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Jižní 1903, příspěvková organizace

Adresa školy: Česká Lípa, Jižní 1903 – budova ZŠ, ŠD, ŠJ a 3 třídy MŠ

Vzdělávací program: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„S Broučky, Motýlky a Beruškami poznáváme plno krás ve světě kolem nás“

Obecná charakteristika MŠ:

MŠ Jižní byla otevřena v listopadu 1974. Naše původně dvoutřídní MŠ je od září 2014 trojtřídní. Dvě třídy Broučci a Motýlci byly v budově ZŠ a jedna třída Berušky v pavilonu naproti ZŠ. V červenci byl starý pavilon Berušek předán k demolici a přestěhován do nově postaveného v budově ZŠ. Od září 2022 se otevřel tento nový pavilon pro nejmenší děti - třída Berušek. Nyní jsou již všechny 3 třídy v jedné budově a jsou spojené průchozí chodbou přes vestibul ZŠ. U budovy školy – u nově otevřeného pavilonu MŠ, byla vybudována zahrada s pěknými hřišťovými prvky. Nechybí tu průlezky, klouzačka, houpačky, zahradní domečky, pískoviště a chodníkový okruh pro koloběžky a odrážedla. Poskytuje tak dostatečné vyžití dětí při venkovních aktivitách na zahradě, kterou budou využívat všechny 3 třídy MŠ. Je zde k dispozici i venkovní Atrium uprostřed budovy ZŠ, které je přístupné z více stran a spolu s novou zahradou bylo vybaveno i Atrium o nové prvky pro děti z MŠ. Jsou zde k dispozici také stolečky s lavičkami, kde může probíhat za příznivého počasí výuka a volné aktivity dětí. Ve třídě Motýlků proběhla výměna oken, zlepšil se tak i vzhled třídy. Rekonstrukcí prošla i kuchyně. Naším záměrem je postupná rekonstrukce oken v celé budově.

Zřizovatel poskytl výjimku na počet dětí ve třídách a třídy se tak mohou naplnit až do počtu 26 dětí. Děti jsou přijímány zpravidla od tří let věku dle kritérií stanovených MŠ a dle volné kapacity i děti mladší tří let. Zápis probíhá 1x ročně. V případě volné kapacity se mohou děti přijímat i během školního roku.

Před zápisem jsou u nás v MŠ i Dny otevřených dveří. Pro děti od 5 let je předškolní vzdělávání povinné.

Třídy disponují vlastním zázemím: třída s hernou, prostor s lůžky k odpočívání dětí, umývárna, WC, šatna pro děti. Stravování pro MŠ zajišťuje kuchyně v ZŠ. V pavilonu nejmenších dětí třídy Berušek je také malá kuchyňka, která slouží k výdeji stravy. Další dvě třídy Motýlci a Broučci využívají ke stravování jídelnu ZŠ, kam děti chodí na dopolední svačinu a oběd. Dopolední svačina již probíhá ve třídách MŠ. Školní jídelna je vybavena nábytkem – stolečky a židličkami pro MŠ. Všechny děti využívají také školní hřiště. Výhodou naší MŠ je, že se nachází v klidném a bezpečném prostředí sídliště Holý vrch a je obklopena zelení. K vycházkám využíváme nedaleký les a kopec Holý vrch.

3 Podmínky a organizace předškolního vzdělávání.

3.1 Věcné – materiální podmínky

Budova je zabezpečena kamerovým systémem u hlavního vchodu ZŠ i u vnitřních dveří do MŠ, tím je zajištěna minimální možnost vstupu neoprávněných osob. Dvě třídy MŠ Motýlci a Broučci se nachází v pavilonu proti hlavnímu vchodu ZŠ, kde je MŠ oddělena ještě vnitřními vchodovými dveřmi. Pro vstup do MŠ máme zvonek u hlavního vchodu ZŠ i u vnitřních dveří do MŠ, kde přichází zvoní na svou třídu. U vstupních vnitřních dveří je šatna pro obě třídy MŠ. Každá třída má svou umývárnu a WC. Obě třídy mají stejně velké prostory, které jsou rozděleny na třídu s hernou a lehárnu s lůžky k odpočívání dětí. Ve třídě jsou umístěny stolečky, které využívají děti při hře, výuce, výtvarnému tvoření a k odpoledním svačinám. Část třídy je i herna s kobercem, kde probíhají volné hry, činnosti řízené učitelkou i pohybové aktivity. Na hernu navazuje lehárna, která je oddělena koženými zašupovacími dveřmi, v jejíž přední části jsou hrací koutky pro děti a dále pak lůžka k odpočinku. Třída nejmladších dětí Berušky je v samostatném pavilonu v budově ZŠ, má samostatný vchod ze zahrady MŠ, ale je také propojena chodbou, kdy je možné projít budovou přes vestibul ZŠ k dalším dvěma třídám MŠ. Zabezpečení pavilonu Berušek je také kamerovým systémem a u dveří zvonkem. Berušky mají samostatnou šatnu, dále umývárnu i WC sousedící se šatnou. Třída je spojená s hernou, v přední části jsou stolečky a židličky a v zadní části je herna s kobercem. Místnost je přepažena koženými zašupovacími dveřmi, kde je lehárna s lůžky pro děti k odpočinku. Vybavení i hračky jsou ve třídách uzpůsobeny dle věku dětí. Záměrem je postupné vybavení MŠ nábytkem - židličkami a stolečky dle finančních možností školy. Vybavení, hračky, náčiní, pomůcky i materiály dokupujeme a inovujeme. Využíváme práci s interaktivními pomůckami, dle materiálních a finančních možností dále jimi třídy vybavujeme.

K dispozici máme Smartboard, na kterém pracují převážně předškoláci, ale jelikož se dá převést, využívají ho i ve druhé třídě MŠ. Podstatná část hraček a doplňků je dětem volně přístupná, umístěná tak, aby na ně viděly a mohly si je samostatně brát. Dětskými výtvary učitelky zdobí MŠ a to na nástěnkách v šatnách, na sítích na zdech, na oknech i dveřích, či výstavními v chodbě MŠ a děti se tak spolupodílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. U pavilonu Berušek bezprostředně navazuje zahrada a uvnitř budovy venkovní Atrium s herními prvky, které využívají všechny tři třídy. Prostory zahrady jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající předepsaným požadavkům pro stravování dětí předškolního věku. Je zachována vhodná skladba jídelníčku doplněná o dostatek ovoce a zeleniny (jogurtové, ovocné a zeleninové boxy), dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Vedoucí stravování při sestavování jídelníčku dbá na to, aby v něm byly zastoupeny všechny složky živin, a řídí se dodržováním „Spotřebního koše“. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými

pokrmu jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, ale vedeme je ke správným stravovacím návykům. Pitný režim v případě teplého počasí je zajištěn i venku.

Děti ze třídy Motýlků a Broučků mají k dispozici společnou jídelnu, kde probíhají dopolední svačinky a oběd. Odpolední svačinky jsou již na třídách MŠ, kam jim paní kuchařky svačiny nosí, aby děti mohly vstávat dle individuálních potřeb spánku a průběžně svačit. Třídě Berušek se jídlo dováží ze ZŠ a vydává se v přípravné kuchyňce do třídy dětem. Děti se u svačinek obsluhují samy. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován počasí. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. MŠ je vybavena vhodným nářadím a náčiním pro pohybové činnosti. K těmto aktivitám využíváme i zahradu MŠ a hřiště ZŠ.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (klidný program namísto odpočinku na lůžku apod.). Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Odpočinek dětí vychází z jejich individuálních potřeb. Děti odpočívají při čtené pohádce, či relaxační hudbě cca od 12:15 hod. Děti nemusejí spát, mají možnost relaxačního odpočinku cca 45 min., mohou si vzít i svého oblíbeného plyšáka. Odpočinek zkracujeme individuálně dle potřeb dětí. Děti, které nespí, mají možnost vstávat dříve a mohou se věnovat klidovým činnostem ve třídě – prohlížení časopisů, kreslení, stolním hrám, skládkám apod. tak, aby nerušily děti, které mají větší potřebu spánku nebo odpočinku. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně, jelikož díky kamerovému systému vidí, koho do budovy pouští.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, využít postupné adaptace na přání rodičů, kdy pobývá v MŠ jen kratší čas a postupně dobu pobytu v MŠ prodlužovat. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednájí přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Dětem se dostává srozumitelných pokynů, jsou seznamována s pravidly chování ve skupině, mají možnost se podílet na tvorbě pravidel. Podporujeme kamarádské vztahy a komunikaci mezi dětmi, empatii, aby děti uměly ocenit sebe i druhé, učíme respektu k druhým, aby se děti cítily v MŠ dobře a nebály se pracovat samostatně a důvěřovaly si, aby ve vztazích byla vzájemná důvěra, ohleduplnost, podpora, zdvořilost a ochota pomoci druhému, podporujeme projevy emocí dětí a také jim pomáháme tyto projevy kultivovat, aby děti dokázaly mluvit o svých pocitech, povzbuzujeme je. Oceňujeme jejich nápady, snahu a jejich úspěchy. Jsme k dětem otevření a vyjadřujeme i své pocity z jejich chování, dítě nám pak rozumí a lépe si uvědomí, které chování je žádoucí a které nikoli. Děti nás v tomto způsobu chování napodobují a je pro ně snazší o svých pocitech mluvit a řádně je projevovat.

Díky pravidlům v MŠ se dítěti dostává i zpětné vazby na chování své i druhých. Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Pedagog podporuje děti v samostatných pokusech, dostatečně je oceňuje a vyhodnocuje konkrétní výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním, ale i kritickým hodnocením. Mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc a podpora. Učíme děti zásadě: „Respektovat a být respektován“.

V mateřské škole se děti také učí spolupracovat s ostatními, pomáhat si navzájem, spolupráci se učí i ve hře přichystané učitelkou. Při těchto aktivitách rozvíjíme sociální a emocionální inteligenci dětí. Pomocí těchto aktivit vedeme děti také k tomu, aby všichni spolu dobře vycházeli a všichni spolu spolupracovali, tedy aby děti spolupracovaly. **Prosociální hry** vedou k rozvoji prosociálního chování u dětí v mateřské škole, vedou děti k vzájemné pomoci, spolupráci, podporují poznávání dětí navzájem, vedou děti k tomu, aby se snažily navzájem se chápat a respektovat.

Činnosti, které přispívají k vytvoření pravidel vzájemného styku v mateřské škole

- **Denní komunitní kruh** s pravidelně zařazovaným vyjadřováním pocitů z prožitků dětí i učitelek – příjemné, nepříjemné situace a následných rozborů těchto situací. Učit děti vyjádřit svůj názor.
- **Vytváření pravidel chování** společně s dětmi (texty proložené obrázky – děti pak text umí přečíst).
- **Tvorba piktogramů** – společně s dětmi – značky – znázornit obrázky, co se smí, co není dovolené (přeškrtnuté, nepřeškrtnuté obrázky podobně jako dopravní značky), umístění na patřičných místech ve třídě, v MŠ, na zahradě.
- **Zveřejnění pravidel** chování, popř. i piktogramů pro rodiče i zaměstnance MŠ.
- **Pravidelné hodnocení denních činností** – co se líbilo a co nelíbilo a proč.
- **Společné oceňování individuálních pokroků** dětí.
- **Sebehodnocení dětí** na základě příkladu učitelky – co už jsem dokázal, co ještě nedovedu, o co se snažím.
- **Příležitostné rozhovory s dětmi** – co budeme dělat, aby bylo více příjemných zážitků.
- **Řešení a rozbor aktuálních problémů s využitím pravidel, piktogramů.**
- **Časté zařazování skupinové řízené činnosti** – učit se vyřešit problém – komunikovat, učit se dohodnout.
- **Zábavnou cestou k osvojování znalostí nejen o mezilidských vztazích mohou být pohádky.**
- **Vyhodnocování příběhů** s dětskými či jinými hrdiny, pocit vzájemného přátelství – zklamání (četba)
- **Dramatizace** - např. v obrazovém rámu výrazy obličejů (smutný, veselý, uplakaný...).
- **Vyjádření radostné nálady** pohybem, zpěvem, dramatickou improvizací.
- **Oslavy svátků, narozenin** – učit se popřát, připravit drobný dárek.
- **Příprava malé slavnosti v MŠ** – výzdoba třídy, příprava drobného občerstvení, příprava činností - her, plnění úkolů, vše se záměrem dobrých vzájemných vztahů, příjemných pocitů a celkové pohody; příprava a realizace slavnosti v MŠ pro děti, pro děti i rodiče.

3.4 Organizace

Naše MŠ má kapacitu s výjimkou na 78 dětí. Organizační zajištění chodu MŠ vyhovuje potřebám různých věkových skupin.

Provoz MŠ je od 6.00 do 16. 30 hod. Ráno se děti schází v jedné určené třídě od 6. 00 hod. do 6. 30 hod. a odpoledne od 16. 00 do 16. 30 hod. (Časy scházení se mohou měnit dle aktuální situace. Rodiče jsou vždy informováni a vyvěšeno je na informačních cedulích).

V MŠ jsou 3 třídy: třída Berušek, Motýlků a Broučků. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku, zpravidla děti od 3-4 let (a mladší 3 let) do třídy Berušek, 4-5 leté do třídy Motýlků a ve věku 5-6 let a s odkladem školní docházky do třídy Broučků. Rozdělují se dle naplněnosti tříd a volné kapacity. Vybavení, hračky a výukový materiál ve třídách tak může být lépe uzpůsoben dle věkového složení třídy.

Denní řád a časové rozmezí činností jsou orientační, mohou se aktuálně měnit dle potřeb dětí. Denní řád je pružný, pevně jsou stanoveny časy na stravování.

8:30 – 9:00 hod.: dopolední svačina

11:30 – 12:00 hod.: oběd

14:00 – 14:45 hod.: odpolední svačina

Ostatní činnosti jsou plně v kompetenci učitelek, které se věnují dětem a jejich vzdělávání. Plán režimu dne je vyvěšen k nahlédnutí také ve Školním řádu.

Výchovná činnost probíhá individuálně, ve skupině nebo s celou třídou dle vytyčených záměrů Třídního vzdělávacího programu. Pracujeme s dětmi podle ŠVP „S Broučky, Motýlky a Beruškami poznáváme plno krás ve světě kolem nás“, který vychází z RVP pro předškolní vzdělávání.

3.5 Řízení MŠ

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Je vytvořen funkční informační systém. Společně se podílíme na tvorbě ŠVP.

Při vedení zaměstnanců ředitel a zástupkyně ředitele vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zachovává rovný přístup ke všem zaměstnancům. Ředitel zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Ředitel školy, ve spolupráci se zástupkyní MŠ, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Tým zaměstnanců zná svá práva a povinnosti i kompetence. Je schopný zajišťovat podmínky i naplněnost ŠVP. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných vzdělávacích problémů dětí.

V MŠ je vytvořen funkční informační systém

- volně přístupný ŠVP
- obsah činností na nástěnkách
- informace o činnostech školy na www stránkách
- Dny otevřených dveří
- průběžná denní komunikace
- schůzky s rodiči, dle potřeby i individuální schůzky s rodiči
- pedagogické a provozní porady

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje 6 pedagogických pracovníků, mají předepsanou odbornou kvalifikaci a máme 3 provozní zaměstnance. V MŠ máme školního asistenta. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogové se dále vzdělávají samostudiem nebo se zúčastňují odborných seminářů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitel podporuje další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče, rozvrh práce pedagogů je aktualizován na začátku školního roku a dále dle potřeby i v průběhu školního roku. Zastupování učitelů zajišťuje zástupkyně MŠ a upravuje rozvrh dle aktuální potřeby a situace v MŠ. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Ve spolupráci s rodiči a logopedem může naše MŠ poskytovat logopedickou prevenci, kterou zajišťuje zástupkyně ředitele MŠ jako logopedický asistent.

3.7 Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a rozvíjíme snahu spolupracovat se zákonnými zástupci i veřejností. Spolupráce funguje na základě partnerství. S rodiči jsou učitelky v denním kontaktu a rodiče se kdykoli mohou informovat o pokrocích či problémech svého dítěte spojené s pobytem v MŠ, mohou si domluvit i individuální schůzku s učitelkami či vedením MŠ. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost účastnit a podílet se na dění v MŠ. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, a to prostřednictvím webu, vyvěšených cedulí s informacemi na nástěnkách v MŠ nebo zasláním informací e-mailem. Projeví-li rodiče zájem, mohou dát návrhy a náměty při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i

o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Snažíme se rodiče vést k tomu, aby o případných problémech otevřeně hovořili, různé situace řešili včas a společně hledali nejlepší řešení. Poskytujeme pouze rady a informace, které jsou v naší kompetenci.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým není předškolní pedagog sám dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s rodiči, kterým MŠ doporučí návštěvu příslušných odborníků (školní poradenský psycholog, speciální pedagog, logoped, lékař, rehabilitační pracovník apod.)

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Naše škola reaguje na případné potřeby a požadavky rodičovské veřejnosti a plně respektuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Prvním krokem je stanovení diagnózy odborným lékařem a možná příprava vytvoření podmínek pro daný typ speciální péče. Plán pedagogické podpory je vytvořen u dítěte, které v rámci vzdělávání potřebuje určitou úpravu podmínek, metod, pomůcek a které je škola schopna zajistit bez další podpory. S PLPP je zákonný zástupce seznámen, především z důvodu jednotného přístupu všech, kteří se na výchově a vzdělávání dítěte podílejí. Dalším důvodem je potřebnost úprav pro kvalitní vzdělávání daného dítěte. PLPP je po třech měsících vyhodnocen vzhledem k výsledkům vzdělávání dítěte a dle výsledků je buď ve vzdělávání pokračováno v nastavené cestě a pokud tato podpora je nedostačující, je zákonnému zástupci doporučena návštěva školského poradenského zařízení. Škola doporučuje rodičům návštěvu ŠPZ dle předpokládané diagnózy dítěte. Podpora směřování vychází z pravidelných konzultací s rodinou. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí v MŠ. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro vypracování PLPP a pro děti s přiznanými opatřeními druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. ŠVP vychází z respektování individuálních potřeb a možností

dítěte. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogové vytvářejí optimální podmínky, přizpůsobují činnosti a aktivity, tak aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem, aby vedly k rozvoji, k učení, ke komunikaci s ostatními, aby děti dosáhly, co největší samostatnosti. Úzce spolupracují s rodinou, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami obvykle vyžaduje některé jiné, popř. některé další podmínky. Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy.

Pedagogové přizpůsobují podmínky dle speciálních potřeb dětí, které se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte. Škola integruje děti se speciálními potřebami mezi zdravé děti a snaží se svým individuálním přístupem uspokojit potřebu dítěte i rodiny např. zajištěním asistenta. Pokud je ve třídě MŠ vzděláváno integrované dítě, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám dítěte k jeho všestrannému rozvoji. O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhoduje ředitel školy na základě písemného vyjádření pediatra či školského poradenského zařízení, které navrhne podpurná opatření. Pokud přijme pedagog do své péče např. dítě s vážným zdravotním postižením a nemá sám dostatečnou odbornou kvalifikaci, úzce spolupracuje s příslušným odborníkem. Závěry se promítnou i ve vzdělávacím programu školy či třídy. Při vzdělávání, které integruje děti s postižením či znevýhodněním do vzdělávacího programu běžné školy, pamatujeme na to i při přípravě školního či třídního programu. V případě potřeby sestavujeme Individuální vzdělávací program a dle potřeby pomáhá s jeho přípravou i odborník. Při vzdělávání dětí se speciálními potřebami spolupracuje pedagog s dalšími odborníky (speciální pedagogická centra, pedagogicko – psychologická poradna).

3.8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpurnými opatřeními

a) Vzdělávání dětí s podpurnými opatřeními

Podpurná opatření prvního stupně:

Pokud má dítě při vzdělávání výrazné obtíže, vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky PLPP podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a seznámí s ním i s důvody pro jeho vydání zákonné zástupce.

Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek a zákonných zástupců, příp. speciálního pedagoga. Východiskem PLPP je ŠVP. Po 3 měsících je PLPP vyhodnocen učitelkami písemně. Plán pedagogické podpory o poskytování podpurných opatření prvního stupně sestavuje třídní učitelka bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tímto není dotčeno právo zákonného zástupce o průběhu a výsledku vzdělávání dítěte. V plánu pedagogické podpory bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte, včetně úpravy metod a forem práce a projedná se zástupkyní MŠ. Učitelka stanoví i časový plán vyhodnocení PLPP. Ve spolupráci s druhou kolegyňou vyhodnotí výsledky PLPP. Pokud by nepostačovala podpurná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci

školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb. Než dojde ke změně podpůrných opatření, je dítě vzděláváno podle PLPP.

Pokud PLPP své cíle naplňuje, pokračuje se v jeho realizaci a průběžně ho učitelky podle pokroků dítěte aktualizují. Po kontrolní pedagogické diagnostice (nejdéle do roka od vydání PLPP), pokud se zjistí, že dítě podpůrné opatření již nepotřebuje, se tato podpora ukončí písemným vyhodnocením do PLPP.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně:

Práci s dětmi se speciálně vzdělávacími opatřeními zajišťuje pedagog MŠ vzdělán v oblasti speciální pedagogiky. Pomáhá utvářet IVP ve spolupráci s učitelkami MŠ, s rodiči a Školským poradenským zařízením a společně s učitelkami MŠ vyhodnocuje IVP.

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení, s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele MŠ nebo OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí).

Ředitel školy určí učitelku odpovědnou za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření nejméně 1x ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně je možné v případě, pokud z doporučení školského poradenského zařízení je zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) :

Pokud školské poradenské zařízení doporučí pro dítě zpracování IVP, je podkladem pro jeho náplň toto doporučení, potřeby dítěte a ŠVP. Ředitel MŠ zajistí do 1 měsíce po obdržení doporučení vyhotovení IVP třídními učitelkami, speciálním pedagogem a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Všichni zúčastnění jsou s IVP seznámeni. Tvorba a náplň IVP se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek s rodiči, speciálním pedagogem a poradenským zařízením.

Písemné vyhodnocení probíhá jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podle potřeb dítěte je IVP průběžně aktualizován, se všemi změnami jsou seznámeni vždy i zákonní zástupci. Ukončení vzdělávání podle IVP musí doporučit školské poradenské zařízení. Ukončení je písemně zapsáno do vyhodnocení IVP. IVP může být zpracován i pro dítě mimořádně nadané.

Další podpora:

Pro spolupráci s rodiči, domácí práci a sledování individuálního vývoje dětí slouží pracovní složky vedené učitelkou nebo asistentkou. Odborná dokumentace dítěte je založena ve zvláštní složce. Ve třídách využíváme pro individuální vzdělávání, zajištění bezpečnosti nebo hygieny a sebeobsluhy pedagogických asistentů, kteří pracují pod vedením učitelek. Díky pedagogické asistenci se mohou i děti s vyšší mírou podpůrných opatření účastnit všech aktivit třídy a školy, aniž by se tím omezovaly programy všem dětem.

Individuální integrace (v běžných třídách):

Děti s lehčími poruchami podle doporučení školského poradenského zařízení jsou zařazeny v běžných třídách, ale mají k dispozici podpůrná opatření vhodná pro jejich vzdělávání. Učitelky (příp. pedagogické asistentky) s dětmi individuálně pracují na rozvoji a upevňování potřebných dovedností a úzce spolupracují s rodiči. V běžných třídách je zajištěna individuální speciálně pedagogická náprava podle potřeb dětí. Každé dítě se SVP má vedenou svou složku rozvoje a spolupráce s rodiči. Vytváříme inkluzivní prostředí, kde se všechny děti účastní plně programu třídy. Kolektiv je empatický k potřebám druhých, aniž by tím byl omezen třídní vzdělávací program.

Inkluzivní vzdělávání:

Děti se SVP včetně zdravotního onemocnění, nadání a dětí z jiných sociokulturních prostředí jsou začleněny v běžných třídách (dle doporučení ŠPZ) a jsou jim vytvářeny podmínky pro bezproblémovou adaptaci, zvládnání všech činností a individuální rozvoj. Po dohodě s rodiči, učitelkami a školským poradenským zařízením je jim poskytována potřebná individuální podpora a speciální péče v rámci podpůrných opatření. TVP je přizpůsoben jejich možnostem.

- **U dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování)**

zajišťujeme prostředí pro dítě zklidňující, je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled, počet dětí ve třídě je snížen a je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti. MŠ těsně spolupracuje se SPC a s rodiči dítěte, jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

- **U dětí s tělesným postižením**

Je zajištěno osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte. Je zabezpečena možnost pohybu v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělesné aktivity dítěte možné v rámci postižení. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídách je snížen. Veškerá speciálně pedagogická cvičení by probíhala s ohledem na stupeň a rozsah tělesného postižení dle doporučení SPC a lékaře. Je zajištěna v případě potřeby přítomnost asistenta.

- **U dětí se zrakovým postižením**

Je zajištěno osvojení specifických dítětem zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu. Zajištěno bezpečné prostředí s ohledem na zrakové postižení. Je vytvářena nabídka alternativních (zvládnutelných) aktivit. Jsou využívány kompenzační pomůcky a hračky. Počet dětí ve třídě je snížen. Je zajištěna přítomnost asistenta.

Zraková cvičení:

1. cvičení barvocitu (rozlišování barev, rozpoznávání základních barev a odstínů)
2. třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barvy
3. cvičení prostorového chápání
4. cvičení analyticko-syntetické činnosti (poznávání neúplných předmětů, vyhledávání detailů na obrázku, vyhledávání vzájemně souvisejících obrázků)
5. cviční zrakové paměti
6. cvičení jemné motoriky
7. relaxační cvičení očí

- **U dětí se sluchovým postižením**

Je zajištěno osvojení specifických dovedností v rozsahu odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte. Je dodržována sluchová hygiena. Jsou využívány kompenzační pomůcky a hračky. Počet dětí ve třídě je snížen. Je zajištěna přítomnost asistenta. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému. U dětí se sluchovým postižením rozvíjíme sluchové vnímání, zrakové vnímání jako základ pro nácvik odezírání a rozvíjíme komunikační dovednosti (popř. budujeme náhradní komunikaci).

Rozvíjení sluchového vnímání:

1. cvičení a hry na rozvoj detekce zvuku (schopnost reagovat na přítomnost nebo nepřítomnost zvuku)
2. rozlišování různých zdrojů zvuku
3. rozlišování intenzity zvukových podnětů
4. nacvičování podmíněných reakcí na zvukový nebo hlasový podnět
5. rozvíjení senzomotorických dovedností ve třech typech cvičení a her (sluchově – motorická, zrakově – motorická, kinesteticko- motorická)

Rozvíjení zrakového vnímání:

1. cvičení prostorového chápání
2. třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barvy
3. cvičení barvocitu
4. cvičení analyticko-syntetické činnosti
5. cvičení zrakové paměti

Rozvíjení komunikačních dovedností:

1. budování aktivní a pasivní slovní zásoby
2. nácvik správného dýchání, fonace a artikulace
3. využívání pomocných metod při rozvíjení řeči – pohybové, rytmické a hudební činnosti
4. budování náhradního komunikačního systému
5. pravidelná logopedická péče

Pokud má dítě v oblasti sluchového vnímání oslabení, obtíže mohou být pozorovány v: sluchové diferenciaci, reprodukci rytmických struktur, rozpoznávání délek hlásek, sluchové analýze a syntéze, sluchové paměti.

Náměty k odstraňování obtíží:

Procvičování poznávání slabik ve slově:

Vytleskávání říkadel, později slov, určování pořadí slabik, zvedání ruky či poskok na vyslovení předem určené slabiky v řadě jiných, určování počtu slabik atd.

Schopnost sluchové analýzy a syntézy:

Sluchové hádanky, začínáme od slabik, pomáháme zrakovou oporou, výrazná výslovnost, dítě sleduje naše rty, opakuje, skládá z trojrozměrných písmen, pak přecházíme pouze na sluchovou cestu, rozklad slova na slabiky, hledání slov začínajících na stejnou slabiku, první a poslední písmeno, předměty, obrázky se stejnou hláskou dáváme do misky, zpočátku dáváme ty, které jdou lépe odezírat (retné a retozubné).

Sluchové rozlišování hlásek zvukově podobných

Nejprve si pomáháme výraznou výslovností před zrcadlem. Zaměřujeme se na správné dvojice: znělé x neznělé, ostré x tupé, tvrdé x měkké.

Nácvik rytmické reprodukce – využití Orffových nástrojů apod.

Využíváme rytmická říkadla. Snažíme se o správný počet úderů, potom různé rytmické struktury.

Cvičení akustické pozornosti

Cvičení na stimulaci sluchového kanálu (-slyšíš budík, hlas, zvuk)

Spojení s pohybem – na domluvené slovo udělat pohyb.

- **U dětí s mentální retardací**

Je zajištěno osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky. Je zajištěna přítomnost asistenta podle míry a stupně postižení. Počet dětí ve třídách je snížen. Využíváme obrázkový systém v řeči.

U dětí s mentálním postižením se soustředíme na klasické výchovné metody:

1. metoda požadavků
2. metoda přesvědčování
3. metoda povzbuzování
4. metoda kladného vzoru
5. metody slovní, názorné, praktické

- **U dětí s poruchami řeči**

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky. Rodiči je doporučena návštěva logopeda a ve spolupráci s rodiči a logopedem naše MŠ může poskytovat logopedickou prevenci, kterou zajišťuje zástupkyně ředitele MŠ jako logopedický asistent. Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky. U těchto dětí by byla prováděna komplexní logopedická terapie. Individuální logopedická prevence by byla poskytována denně po dobu 15 minut logopedickým asistentem ve spolupráci s logopedem a rodiči.

1. rozvoj slovní zásoby
2. rozvoj řeči ve všech jazykových rovinách (foneticko-fonologická, lexikálně sémantická, morfologicko – syntaktická, pragmatická)
3. rozvíjení rozumových a senzorických schopností dítěte v návaznosti na potřeby artikulace (vizuomotorika, zraková a sluchová percepce)
4. dechová a fonetická cvičení
5. procvičování orofaciální motoriky a artikulační cvičení (cvičení potřebné pro posílení či rozhýbání patřičných částí mluvidel)
6. procvičení orientace hrotu jazyka před zrcadlem
7. fixace hlásky (upevňování nové artikulační schopnosti a vytvoření tzv. artikulačního stereotypu)
8. automatizace správné výslovnosti
9. rozvoj fonemického sluchu a fonemické diferenciacce (analýza, syntéza, rytmizace, rýmy)
10. rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky
11. trénink přirozeného přenosu gramatických forem na základě analogií (tvoření množného čísla, zdvojnásobení, synonyma, homonyma, antonyma.....)
12. úzká spolupráce s logopedem

- **U dětí s více vadami**

je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu, vzdělávací prostředí klidné a pro dítě podnětné. Je zajištěna přítomnost asistenta, počet dětí ve třídě je snížen, jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

b) Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

MŠ úzce spolupracuje s rodinou a přizpůsobuje podmínky dle stupňů opatření a dle speciálních potřeb dítěte. MŠ zajišťuje v rámci možností potřebné pomůcky a zařízení potřebné pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Přizpůsobuje i organizaci vzdělávání a využívá pomoc asistenta. MŠ spolupracuje se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky mimo oblast školství. Dle potřeby snižuje počty dětí ve třídách v souladu s právními předpisy. Veškerý personál MŠ bude seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte se SVP vyžaduje. Dále budou seznámeni zákonní zástupci ostatních dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme a umožňujeme: diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností i při určování obsahu, forem a metod vzdělávání.

3.8.3 Nástup dítěte se SVP:

Dítě nastupuje do MŠ po předání veškeré dokumentace (evidenční list potvrzený lékařem, že je dítě schopno do MŠ docházet, zprávy o aktuálním zdravotním stavu dítěte a omezeních s ním souvisejících, vyjádření SPC a PPP, případně další dokumentace).

Rodiče předají při nástupu dítěte pedagogickému personálu veškeré osobní a zdravotní pomůcky s náležitými instrukcemi k jejich použití – v písemné formě. Zároveň je nutné přesně vymezit umístění těchto pomůcek. Dítěti se SVP je umožněna aklimatizace dle jeho konkrétních potřeb. Asistent pedagoga a pedagog zpočátku vyhodnotí každý den a domluví se na případných změnách a dalším postupu. Vše by se mělo odrazit i v TVP. S cíli pracujeme tak, aby maximálně vyhovovaly i dětem se SVP a umožňovaly rozvoj učení, socializaci a dosažení maximální úrovně samostatnosti těchto dětí. Forma a metodika práce s dítětem se SVP musí být individuálně zvoleny, na základě specifik jeho znevýhodnění. Způsob práce s dítětem plánují a řeší společně pedagogové i asistent. Personál školy je o postupu vývoje dítěte informován na společných poradách.

Vhodné podmínky zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.)
- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP
- zřízením funkce asistent pedagoga
- spoluprací s pracovištěm SPC pro děti s vadami řeči, speciálně pedagogickou diagnostikou
- prostorovým a materiálním vybavením
- speciálně pedagogickými metodami práce

- rehabilitačními, terapeutickými a zájmovými programy
- spoluprací s odborníky z oblastí nadání dětí
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu či potřeby
- respektováním priority rodiny a individualizací výchovy
- individuální konzultace s rodiči

3.9 Vzdelávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

(s odlišným mateřským jazykem)

Těmto dětem je věnována individuální péče zejména v oblasti jazykové. Pedagogové se jim individuálně věnují. MŠ zajišťuje těmto dětem jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V případě, že bude mít mateřská škola větší zastoupení cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání) v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců, pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V případě, že má mateřská škola 1 až 3 děti cizince, je jim poskytována individuální jazyková příprava v rámci činností dle ŠVP. Škola bude poskytovat bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Se zajištěním jazykové přípravy těchto dětí je pověřena zástupkyně ředitele pro MŠ. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Cizinec je fyzická osoba, která není občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V případě, že má fyzická osoba dvojí občanství, z nichž jedno z nich je české, se taková osoba nepovažuje za cizince. Děti cizinci mají v souladu s § 20 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání.)

Dítě s odlišným mateřským jazykem (OMJ) – občan ČR, který neovládá dostatečně vyučovací jazyk, z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí či odlišný mateřský jazyk v rodině. Těmto dětem je poskytována podpora podle § 16 školského zákona s využitím podpůrných opatření s ohledem na jejich kulturní a životní podmínky. Dítě s nedostatečnou znalostí češtiny nemá nárok na bezplatnou jazykovou přípravu dle § 20 školského zákona. Tyto děti lze za určitých podmínek zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu poskytovanou dětem cizincům, pokud je v MŠ jejich počet 4 a více.

Dětem cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, bude věnována podpora učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Bude věnována zvýšená pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou se uzpůsobí pro děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, didaktické postupy a děti budou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka. Mateřská škola bude poskytovat dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Snahou MŠ bude, aby při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka **je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**, který budeme využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Nový systém jazykové přípravy je pak určitou nadstavbou a větším zacílením na vzdělávání dětí cizinců v češtině. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou, kontaktem s vrstevníky.

Cizinec v naší škole – před samotným nástupem dítěte do mateřské školy je nezbytné:

- plánování systému komunikace s rodiči dítěte
- připravení pomůcek pro zkvalitnění výuky
- připravit dětský kolektiv na nástup cizince do jejich skupiny (například poznávání kultury, zajímavostí rodné země dítěte)
- na třídní schůzce informovat rodiče ostatních dětí, že do školy, třídy dochází děti cizinců

První dny v mateřské škole v novém prostředí může být rodič přítomen s dítětem ve třídě a společně mohou pozorovat, co se ve škole děje. Adaptace by měla probíhat opravdu pozvolna tak, aby nedocházelo k přetěžování dítěte. Rodič může komentovat činnosti, které probíhají, a dítě by se do nich mělo postupně začleňovat. Fázi postupného osamostatňování neuspěchat, záleží na osobnosti dítěte i možnostech rodičů. Zpočátku používáme především nonverbální komunikaci (gesta, mimiku, dotyky, braní za ruku a odvedení na místo, názorné předvedení požadovaných činností). Při verbální komunikaci používáme nejjednodušší slova, věty a větná spojení – vše doplňujeme výraznými gesty. Mluvíme pomalu, plynule, snažíme se dělat pauzy na konci vět a kontrolovat odezvu, použít i kartičky se základními pojmy, které se během dne často opakují (režim dne, jídlo, oblečení, sebeobsluha,). Sledovat reakce dítěte, zda rozumí! První slova, která budeme používat, jsou: prosím, děkuji, dej. Stále rozšiřujeme slovní zásobu (auto - nové, modré, moje...). Požadujeme verbální odpovědi, ale nevynucujeme si je. Vícekrát opakujeme věci, popisujeme, co děláme. Vždy však stručně a jednoduše. Denní program v mateřské škole je většinou ustálený. Můžeme tedy používat vizualizaci denního programu pomocí piktogramů. Dítě by mělo mít v mateřské škole své místo, kde by si mohlo odpočinout, bez toho, aniž by s ním někdo komunikoval. Zde by mělo svou hračku, knihu apod.

Pravidla komunikace s dítětem:

Začínáme komunikovat pozvolna, poskytujeme dítěti dostatek příležitostí pro zapojení do her. Snažíme se ho zapojovat do všech činností, ale nenutíme. Používáme komunikační kartičky a demonstrační obrázky. Každé verbální sdělení doprovázíme dostatkem neverbálních prostředků.

Ověřujeme si, že dítě gestikulaci chápe.

Zpočátku používáme stále stejné slovní obraty. Podporujeme vzájemnou komunikaci a interakci mezi vrstevníky. Děti s OMJ (s odlišným mateřským jazykem) neznají spoustu běžných českých her - pomáháme s pochopením a začleněním.

Učitelka pomáhá při řešení rizikových situací, zastává roli prostředníka.

Využíváme metod dramatizace a poskytujeme dostatek čtenářských příležitostí. Poskytujeme příležitosti k jazykovému projevu (nápověda, skupinová práce, variabilita aktivit). Zvyšujeme očekávání (požadujeme verbální odpověď). Každé sdělení upřesňujeme a rozšiřujeme.

Fáze adaptace dítěte s OMJ:

I. fáze – dítě je potichu, odposlouchává od dětí, učitelek

II. fáze – zkracování, zhušťování vět (např.: Maminka přijít.)

(opravujeme nenásilnou formou, zopakujeme větu, ale správně, případně něčím doplníme).

Délku procesu učení novému jazyku ovlivňuje spousta věcí a okolností – předpoklady dítěte, odlišnost českého jazyka od mateřského jazyka dítěte, míra podpory ze strany rodiny a mateřské školy, případně okolí dítěte. Základním principem a zásadou je, že slovíčka prezentujeme podle témat a pokud možno je prezentujeme s obrázky.

Kombinací tří postupů:

1. zacílená jazyková podpora v malých skupinách
2. fixování naučeného při běžných aktivitách v mateřské škole
3. podpora mateřského jazyka za pomoci rodiny

Činnosti formou nabídky – nenutit, komunikace formou piktogramů, obrázků, pantomimy, názorných pomůcek (dle potřeby lze takto zpočátku komunikovat i s rodiči), při rozšiřování aktivní slovní zásoby dítěte se zaměřujeme, aby dítě pojmu stoprocentně rozumělo, vždy si to musíme zpětně ověřit (jedná se zejména o zaběhnuté fráze, slovní spojení, ironii, slova zlidovělá a slangová).

Pokud to situace umožňuje, zařazujeme alespoň dvě děti stejné národnosti nebo etnika do jedné třídy. Kolektivně s celou skupinou dětí můžeme vyhledávat v knihách, médiích a na obrázcích informace o tom, odkud cizinec pochází.

Vzájemná komunikace pedagogů, asistenta a ostatního personálu:

Prioritně probíhá mezi pedagogy dané třídy, a to ideálně denně. Personál školy je o postupu a vývoji integrace dítěte s OMJ informován na společných poradách nebo individuálně dle potřeby nebo na základě vlastní snahy o získání informací.

3.10 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Za nadané dítě se dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. (Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) považuje především dítě, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Školní, třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, jsou dle potřeb a možností přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a v případě potřeby doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Prostřednictvím pedagogické diagnostiky budeme pozorovat děti, všímat si jejich nadání, nebo odchylek od psychomotorického vývoje a budeme rozlišovat nerovnoměrný či skokový vývoj. Nadané dítě budeme podporovat stimulací jeho potenciálu, který by se mohl projevit v základní škole, kde by jej mohlo dítě dále uplatnit. Při realizaci vzdělávání těchto dětí budeme postupovat podle individuálních vzdělávacích potřeb konkrétních dětí. Škola bude spolupracovat s ŠPZ, dětskými psychology, pedagogové se budou účastnit odborných přednášek, a budou se dále sebevzdělávat prostřednictvím odborné literatury. Sledujeme živost dítěte, vysokou úroveň aktivity, schopnost soustředit se velmi dobře, po dlouhou dobu i na několik věcí současně, zvýšenou reakci na vnější podněty, velkou potřebu nových podnětů, neobvyklou paměť, velkou rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, časný zájem o písmena a čísla i jiné znaky a všeobecnou zvědavost. Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech. A také to nejsou vždy děti bezproblémové. Dítě s mimořádným nadáním rozvíjíme po všech stránkách. Při identifikaci vysoce nadaného dítěte informuje pedagog zástupkyni ředitele školy a ta dále ředitele školy, kteří pak spolupracují s rodiči a školským poradenským zařízením. Pedagogové poté pracují s dítětem v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

Škola vytváří vhodné podmínky a úzce spolupracuje na rozvoji nadání s rodiči a odborníky: např. konzultace, nácviky, besedy, sledování vývoje, doporučení k dalšímu postupu ve vzdělávání, příležitost uplatnit nadání, speciální a rozvíjející programy.

Vhodné podmínky zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.)

- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP
- zřízením funkce asistent pedagoga
- spoluprací s pracovištěm SPC
- prostorovým a materiálním vybavením
- speciálně pedagogickými metodami práce
- zájmovými programy
- spoluprací s odborníky z oblastí nadání dětí
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu či potřeby
- respektováním priority rodiny a individualizací výchovy
- individuální konzultace s rodiči

3.11 Vzdělávání dětí mladších 3 let

Děti mladší tří let jsou do MŠ přijímány na základě rozhodnutí ředitele školy. Děti mladší tří let jsou zařazovány do tříd společně s dětmi tříletými, jsou přijímány, pokud je volná kapacita MŠ a dle kritérií přijetí. Hlavním cílem je odpoutat se od rodičů, adaptovat se na prostředí a režim MŠ, začlenit se do kolektivu vrstevníků, osvojit si základní sebeobslužné dovednosti a hygienické návyky, získávat samostatnost. Podporujeme děti, pomáháme jim v osamostatňování, ale vždy přistupujeme k dětem individuálně a vycházíme z jejich vrozených schopností a stávajících dovedností. Vytváříme společenské návyky (zvláště pak zdvořilostní). Vytváření dovedností a návyků je v tomto věku dítěte jedním z nejdůležitějších úkolů, které mateřská škola plní.

Děti získávají prostřednictvím těchto činností větší zručnost a senzomotorickou kontrolu. Učí se překonávat nepříjemné překážky a samy se o sebe postarat. Zbavují se své závislosti na dospělých a získávají vyšší sebevědomí. Návyky chrání zdraví dětí a přispívají k uspokojování jejich potřeb. Úkony, které jsou v důsledku stálého opakování prováděny přesně, úsporně, téměř bez vědomé kontroly, umožňují dítěti uvolnit čas a energii pro další aktivity, především pro hru. Pomoc dítěti nevnučujeme, učíme jej, aby bylo samo schopné přijít si požádat o to, co potřebuje. Za každý, i sebemenší úspěch by mělo přijít povzbuzení a ocenění. Je dobré upozornit dítě na to, jak se zlepšuje.

Dětem mladším 3 let je dáno více prostoru k experimentování, objevování a poznávání smysly. Mají dostatek možností získávat sociální zkušenosti. Zařazovány jsou napodobivé hry, situační učení a hra. Pohybové aktivity učitelky přizpůsobují věku. Častěji se činnosti opakují, dbá se na pravidelné rituály. Délka činností (čas) se přizpůsobuje věku a individuálním zvláštnostem dětí. Střídají se nabídky činností, trénování návyků a praktické dovednosti, co největší prostor je dán volné hře a pohybovým aktivitám. Paní učitelky, případně asistent pedagoga, přistupují k dětem s citem trpělivě a zaměřují se na učení prožitkem. Hračky společně s vybavením třídy jsou pro děti vhodné a bezpečné, průběžně se doplňují v závislosti na finančních možnostech školy.

Cíle: úzká spolupráce s rodinou, individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, vytvořit pevné základy pro postupné osamostatnění dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let

Děti mladší 3 let jsou přijímány do pavilonu se samostatným vchodem, kde je přístup bez schodů. Třída Berušek je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných i pro tuto věkovou kategorii. Bezpečnost je zachována i vhodným vybavením – uzavřenými prostory, uzavíratelnými skříňkami apod. Děti mají pravidelný režim, dostatek emoční podpory, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Děti mají dostatečný prostor pro volný pohyb i hru a mají možnost průběžného odpočinku. V MŠ je vhodné zázemí pro zajištění hygieny. Je zajištěn vyhovující režim dne. MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s individuálními potřebami, aby mělo pocit bezpečí a jistoty. Vzdělávání probíhá v menších skupinách i individuálně. V MŠ jsou podněcovány pozitivní vztahy laskavým přístupem a spoluprací s rodinou, asistenta.

Využíváme v MŠ dle možností školního asistenta.

4 Organizace vzdělávání

Pracujeme s dětmi podle ŠVP „S Broučky, Motýlky a Beruškami poznáváme plno krás ve světě kolem nás“, který vychází z RVP pro předškolní vzdělávání. Preferujeme vzdělávání formou hry, zábavy a zajímavých činností pro děti, které jsou v souladu s RVP PV. Tyto činnosti v dítěti probouzí chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Jejich základem jsou přímé prožitky. Kládeme důraz na poměr vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších, či větších skupinách, nebo individuální způsob výuky. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Mají možnost započaté práce odložit na poličku či určené místo, aby se později k činnosti mohly vrátit a dokončit ji. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky - věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas. Do denního programu jsou zařazovány zdravotně pohybové aktivity jak uvnitř MŠ, tak i venku. K pohybovým aktivitám využíváme i školní hřiště, Městský stadion a zahradu MŠ. Metody a formy práce se v průběhu dne prolínají dle aktuálních potřeb. Vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí každé věkové skupiny. Vývojová specifika jsou při vzdělávání plně respektována. Snažíme se o to, aby naše MŠ byla propojena se skutečným životem. Děti dostávají prostor pro přímé využití osvojených dovedností. Navazujeme na to, co děti znají, co je zajímavé a na základě prožitkového učení tuto oblast rozšiřujeme. Využíváme komunikativní kruh, kde děti nejsou jen pasivními posluchači, ale učí se vytvářet si na věci vlastní názor, zaujímat stanovisko a nebát se ho obhájit.

Posláním naší MŠ je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě, cestou přirozené výchovy položit prostor pro celoživotní vzdělávání.

V MŠ jsou 3 třídy.

Všechny třídy v MŠ jsou běžné, do kterých jsou integrovány děti se SVP. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Rozdělují se dle naplněnosti tříd a volné kapacity. Vybavení, hračky a výukový materiál ve třídách tak může být lépe uzpůsoben dle věkového složení tříd.

Rozdělují se zpravidla takto:

- děti od 3-4 let (a mladší 3 let) do třídy Berušek
- děti 4-5 leté do třídy Motýlků
- děti ve věku 5-6 let a s odkladem školní docházky do třídy Broučků

Každý rok je v každé třídě výchovně vzdělávací program přizpůsoben věku dětí. U malých dětí je důraz kladen na bezproblémovou adaptaci, se zřetelem na vytvoření vhodných materiálních a hygienických podmínek. Cílem je utvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dětí v oblasti sebeobsluhy a socializace. Vzdělávací nabídka je převážně přizpůsobena na zvyšování samostatnosti v oblasti sebeobsluhy a socializace. Využíváme v MŠ dle možností školního asistenta.

Pro předškolní děti je připravován program zaměřený na přípravu k povinné školní docházce, ve kterém jsou cíleně vytvářeny předpoklady celoživotního vzdělávání, je kladen důraz na vzájemnou spolupráci, komunikaci, a hlavně na samostatnost ve všech oblastech.

Vzdělávací oblasti – podpora k přezkoušení

- I. Oblast biologická**
- II. Oblast psychologická**
- III. Oblast interpersonální**
- IV. Oblast sociálně kulturní**
- V. Oblast environmentální**

I. Oblast biologická

Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a zdravému životnímu stylu.

II. oblast psychologická

Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, emoční inteligence, jeho citů a vůle, jeho vzdělávací schopnosti a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznání a učení.

III. oblast interpersonální

Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. oblast sociálně kulturní

Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně kulturní je uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané, morální i etické hodnoty a podílet se na utváření společenské hodnoty.

V. oblast environmentální

Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti environmentální je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí - počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu - a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vzdělávací cíle a záměry školy

ŠVP s ohledem na polohu školy - naše MŠ se sice nachází na sídlišti, ale je obklopena zelení i přírodou. Proto využíváme kontakt s přírodou a jejími změnami v jednotlivých ročních obdobích. Snažíme se, aby naše škola byla propojena se skutečným životem, vedeme děti k vytváření pozitivních vztahů k přírodě a k místu, kde žijí. Zaměřujeme se na ekologii, učíme se chránit přírodu a planetu Zemi. Děti dostávají prostor pro přímé využití osvojených dovedností. Navazujeme na to, co děti znají, co je zajímavé a na základě prožitkového učení tuto oblast rozšiřujeme. Celé ŠVP orientujeme tak, abychom u dětí podpořili snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe, některé vztahy a souvislosti. Snažíme se, aby dítě získalo povědomí, že je součástí okolního světa a poskytujeme mu možnosti, aby mohlo svět kolem nás poznávat. Zařazujeme často experimentování, hry s přírodninami, objevování nového kolem nás. Naším cílem je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou, sociální samostatnost a základy kompetencí k využívání poznatků důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život i vzdělání.

Využíváme komunikativní kruh, kde se děti učí vytvářet si na věci vlastní názor, zaujímat stanovisko a nebát se ho obhájit a snažíme se rozvíjet u dětí zdravý životní styl. Velký důraz klademe na kamarádství, toleranci, úctu k vrstevníkům i k dospělým a učíme je pravidlu: Respektovat a být respektován. Vedeme děti k pomoci druhým, nebýt lhostejným a k rovnému přístupu. Velmi vítáme návrhy a náměty na spolupráci s rodinou.

ŠVP – cíle předškolního vzdělávání

Při práci s dětmi se snažíme dosáhnout splnění 3 ústředních rámcových vzdělávacích cílů:

1. Rozvíjet dítě a jeho schopnost učení.
2. Osvojit si základy hodnot, na nichž je naše společnost založena.
3. Získat osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Posláním naší MŠ je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě, cestou přirozené výchovy položit prostor pro celoživotní vzdělávání.

5 oblastí:

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí a získají podobu oblastí dílčích.

Dílčí cíle se promítají v oblastech:

- 1. biologické (dítě a jeho tělo)**
- 2. psychologické (dítě a jeho psychika)**
- 3. interpersonální (dítě a ten druhý)**
- 4. sociálně-kulturní (dítě a společnost)**
- 5. environmentální (dítě a svět)**

5.2 Zásady vzdělávací práce, uplatňované principy, formy, metody

Vzdělávání se uskutečňuje během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou. Ve vzdělávání je upřednostněno smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání, prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Učební aktivity probíhají především formou dětské hry. Uplatňujeme situační učení a spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Jsou zde vyvážené aktivity, řízené činnosti v menších či větších skupinách nebo individuálně. Vycházejí z potřeb dítěte, jejich zvědavosti a potřeby objevovat. Pedagog respektuje fyziologické, kognitivní, sociální a emocionální potřeby dětí určité věkové skupiny, veškeré činnosti organizuje pro děti zajímavým způsobem, tak aby se každé dítě cítilo jistě, bezpečně a spokojeně v podnětném prostředí, aby každé dítě během dne zažilo úspěch. Vzdělávání je založené na prožitku, na pozorování, na vzoru, hře, na pohybu, manipulaci a experimentu, na komunikaci, na tvoření, na myšlenkových operacích, didakticky zacílené činnosti, diskusní kruh, přírodovědné a tematické vycházky. Respektujeme individualitu dítěte. Pedagog probouzí v dětech chuť učit se a objevovat. Důraz klademe na pohyb. Pohybové činnosti probíhají denně uvnitř MŠ i při pobytu venku. Děti chodí ven za různého počasí, otužují se tak a získávají vztah ke svému okolí a k přírodě.

Během roku se děti zúčastňují akcí pořádaných:

V mateřské škole:

1. divadelní a hudební představení
2. tvořivé dílničky pro rodiče s dětmi i pro veřejnost
3. tematické akce v MŠ v jednotlivých třídách
4. posezení s rodiči- besídky

V ZŠ:

- školička pro předškoláky- pro děti, které půjdou v dalším školním roce do 1. třídy ZŠ
- společná akce MŠ a ZŠ tvořivé dílničky pro rodiče s dětmi i veřejnost

Ve městě Česká Lípa:

- dle výukových námětů různé exkurze
- návštěva DDM Libertin
- vánoční zpívání na náměstí TGM
- výstavy dětských výtvorů- spolupráce se zřizovatelem
- akce v KD Crystal - Akademie pro MŠ a ZŠ a slavnostní rozloučení s předškoláky

Tyto akce mají pozitivní vliv, dětem umožňují prezentovat své dovednosti, znalosti a výtvary na veřejnosti, upevňují si sociální dovednosti, učí se překonávat ostych v kontaktu v novém prostředí, komunikaci s dospělými, získávají ocenění a upevňují sebevědomí.

6 Vzdělávací obsah a jeho časový plán

Náš školní vzdělávací program se nazývá:

„S Broučky, Motýlky a Beruškami poznáváme plno krás ve světě kolem nás“

Vzdělávací obsah je zpracován tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání a má zakomponován obsah pěti interakčních oblastí, které reflektují vývoj dítěte

- Dítě a jeho tělo – oblast biologická – modrá barva
- Dítě a jeho psychika – oblast psychologická – žlutá barva
- Dítě a svět – oblast environmentální – zelená barva
- Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní – bílá barva
- Dítě a ten druhý – oblast interpersonální – červená barva

Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 3 do 6 (7) let. Podrobnější rozpracování je v kompetenci pedagoga, a to v závislosti na třídách MŠ, jejich věkovém složení a dalších individuálních a specifických podmínkách. Každé dítě MŠ projde jednotlivé integrované bloky za dobu svého předškolního vzdělávání nejméně třikrát.

Při činnostech využíváme i publikace Gabriely a Milady Přikrylových „Barevné kamínky“, které má každá třída k dispozici.

ŠVP „S Broučky, Motýlky a Beruškami poznáváme plno krás ve světě kolem nás“ je rozčleněn do 4 integrovaných bloků:

- 1) Barevný podzim
- 2) Paní Zima
- 3) Voňavé jaro
- 4) Cestování letem světem a léto

Jednotlivé bloky vycházejí z ročních období, lidových tradic a událostí během roku, poznávání světa kolem nás. V každé třídě bude učivo přizpůsobeno věku a vývoji dětí, výuka bude probíhat podle Třídního vzdělávacího programu, který je dalším závazným dokumentem pro předškolní vzdělávání v naší MŠ.

Délka integrovaných bloků není časově omezena, odvíjí se od zájmů a potřeb dítěte.

6.1 Integrovaný blok: „ Barevný podzim“

Charakteristika integrovaného bloku

Podzim čaruje s barvami. Pozorujeme jeho barevnost, podzimní přírodu a život zvířat v ní. Seznamujeme se s počasím a získáváme povědomí o koloběhu vody v přírodě. Poznáváme své okolí, MŠ a seznamujeme se s novými kamarády. Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti učí základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky, poznávat samy sebe, žít spolu, vytvářejí pravidla soužití a osvojují si základní pravidla komunikace. Učí se respektovat a být respektován.

Září je prvním měsícem integrovaného bloku, toto období je zaměřeno na adaptaci v MŠ a co děláme celý den. Přicházející podzimní čas bude obdobím těšení se z darů přírody a chystáním se přírody k zimnímu spánku. Poznávání, chápání a respektování přírodních dějů bude směřovat k výchově k ohleduplnosti k přírodě a její ochraně.

Vzdělávací cíle

Získání relativní citové samostatnosti, seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k ostatním dětem) a vnímat základní hodnoty tímto společenstvím uznávané. Osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí. Rozvoj komunikativních dovedností, rozvoj pohybových dovedností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti. Zajištění dostatečného množství pohybové aktivity.

- uvědomění si vlastního těla
- rozvíjet a upevňovat návyky na správné držení těla
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě, získávání sebedůvěry a sebevědomí, adaptace na nové prostředí.
- získání relativní citové samostatnosti a přijetí nové role v kolektivu dětí. Rozvoj fantazie a tvořivosti, kultivace estetického vnímání a prožívání
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření základů pro práci s informacemi
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých k navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých k navazování vztahů
- rozvoj prosociálních postojů (sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- seznamovat se se světem kultury a umění
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání činností v péči o okolí
- vytváření si povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí jeho rozmanitosti a proměnách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka, činnosti a příležitosti

Využití prožitkového učení – komunitní kruhy, diskuse, hudebně pohybové činnosti, řešení denních i problémových situací, inscenační techniky apod., sportovní a pohybové aktivity, výtvarné a pracovní činnosti, vycházky do přírody – pozorování znaků podzimu, práce s přírodninami, pozorování lidí, seznamování se s chodem MŠ, upevňování pravidel v praxi a v různém prostředí (ve třídě, v jídelně, venku na vycházkách apod.) Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové, zdravotně zaměřené činnosti a činnosti k prevenci úrazů.

- chůze a běh ve vymezeném prostoru
 - poskoky snožmo na místě
 - zdokonalovat správné lezení
 - podávat a házet lehké předměty
 - učit správnému házení
 - grafomotorická cvičení na uvolňování zápěstí
 - jednoduchá cvičení spojená s hudbou
 - pohybové hry - prostorová orientace, reakce na smluvený signál
 - jednoduchá manipulace s přírodninami, modelování, práce s papírem (mačkání apod.)
 - skládání puzzle, vkládání tvarů, využití kolíčků (uchopování předmětů)
 - smyslové hry a hmatové hry (kouzelná krabička)
 - hygienické a sebeobslužné dovednosti
 - práce s modelovací hmotou, s papírem (mačkání, trhání...)
 - manipulační činnosti s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, konstruktivní a grafické činnosti
 - činnosti relaxační a odpočinkové
 - hudební a hudebně pohybové činnosti
 - smyslové a psychomotorické hry
-
- slovní hříčky, práce s obrázky
 - rytmizace říkadel
 - poslech jednoduchých pohádek a příběhů
 - třídění předmětů dle barev a jejich pojmenování
 - sdělování zážitků, přání, proseb, společné rozhovory, diskuse, vyprávění
 - postřehové hry
 - smyslové hádanky - pojmenování vlastností předmětů (velikost, barva, tvar, chuť, materiál.....)
 - zpěv a poslech písní o přírodě
 - poslech zvuků v okolí a pojmenování
 - prohlížení obrázkových knih, leporel
 - napodobivé hry
 - cvičení mluvidel, artikulační a dechová cvičení, gymnastika mluvidel

- hry s říkadly, řečové, sluchové, rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- rytmický doprovod k říkadlům a písničkám - hra na tělo a na dětské rytmické nástroje
- rozvoj rytmického cítění - hudebně pohybové hry
- dramatizace jednoduchých příběhů se zapojením dětí do děje
- sledování souvislejšího děje (maňáskové scénky)

- všichni jsme kamarádi a máme se rádi (hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku apod.)
- hra: „Vadí x nevadí“, „Smím x nesmím“, vytvoření společných pravidel soužití v mateřské škole a snažit se je dodržovat
- společenské hry
- hry na osvojení pravidel
- četba a vyprávění příběhů s etickým obsahem a poučení
- sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

- četba a poslech pohádek, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování divadelních scének
- realizace a přípravy společných zábav a slavností
- námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty
- divadelní představení a hudební programy, kulturní akce

- vycházky do okolí MŠ (mateřská škola a okolí, příroda)
- vycházky do přírody a hry v přírodě, využití přírodnin ve hrách
- práce s obrazovým materiálem
- aktivity na školní zahradě – hrabání listů apod.
- hry se zvířátky
- aktivity k získávání praktické orientace v obci
- využívání encyklopedií, obrázkových materiálů
- experimenty a objevování, vyprávění, diskuse, hledání odpovědí
- praktické užívání přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek
- ekologicky motivované herní aktivity

Očekávané výstupy:

Odloučit se na určitou dobu od rodičů a svých blízkých. Získat pocit bezpečí a jistoty v novém prostředí, rozlišovat vhodné a nevhodné chování, respektovat pravidla soužití. Navazovat kontakty s dospělým i s dětmi, respektovat potřeby druhého, vycházet mu vstříc, dělit se o hračky. Spolupracovat s ostatními. Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s ostatními (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, nechat druhého domluvit, vyslechnout, požádat o pomoc, nabídnout pomoc...)

Komunikovat bez zábran s ostatními, vést rozhovor, správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči, formulovat otázky, odpovídat, hodnotit, slovně reagovat. Vyjadřovat myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky. Sledovat a vyprávět příběh, popsat situaci. Chápat slovní vtip a humor. Utvořit jednoduchý rým. Začlenit se do skupiny mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti. Nalézat nová řešení, myslet kreativně, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, chápat slovní vtip a humor, utvořit jednoduchý rým, sledovat a vyprávět příběh, pohádku, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, spolupracovat s ostatními, navazovat dětská přátelství. Vyjadřovat svůj souhlas i nesouhlas, uvědomovat si pravidla a povinnosti, příjemné i nepříjemné prožitky, rozlišovat citové projevy v různém prostředí. Uplatňovat své individuální potřeby a přání s ohledem na druhého, obhajovat svůj postoj a názor a respektovat jiný postoj a názor, přijímat a uzavírat kompromisy, dohodu. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik. Zvládat sebeobsahu, hygienické návyky, stolování, zacházet šetrně s hračkami, uklízet si věci na místo, udržovat pořádek. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony. Pečovat o své zdraví, čistotu, získat povědomí o důležitosti pohybu a zdravé výživy. Zvládat jednoduchý pohyb a správné držení těla, zvládnout základní pohybové dovednosti, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem, vědomě napodobit pohyb. Vnímat pomocí všech smyslů. Zvládat prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí. Chápat přiměřeně věku prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických). Vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si nového. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě. Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pestrý. Osvojit si poznatky o okolním světě, které jsou jemu využitelné pro další učení a životní praxi.

6.2 Integrovaný blok: „Paní Zima“

Charakteristika integrovaného bloku

Každý konec roku je charakterizován adventním časem. Je to čas klidu, odpočinku a očekávání. Tento čas si krátíme čekání tvořivými činnostmi. Seznamujeme se s tradicemi Vánoc a vánočními zvyky, s příchodem čerta, Mikuláše, anděla a odstraňujeme strach z nadpřirozených bytostí. Sdílíme společně vánoční atmosféru s kamarády. Tvoříme na vánočních dílničkách výrobky k vánoční výzdobě a dárečky pro své blízké.

Pozorujeme okolí, změny počasí a změny v přírodě v zimě. Na zimních vycházkách pozorujeme zimní přírodu a hledáme inspiraci pro zimní výtvarnou tvorbu. Pozorujeme stopy zvířat, staráme se o ptáčky a zvířátka v zimě. Poznáváme zimní přírodu, její krásy, ale i možná nebezpečí. Seznamujeme se se zimními sporty. Povídáme si o lidském těle a zdraví. Závěr integrovaného bloku je zaměřen na poznávání tradičních řemesel a dalších lidských profesí. Radost nám přinese oblíbený Masopust-Karneval. Rozvíjíme mezilidské vztahy, seznamujeme se s významem lidské práce a učíme se vážit si výsledků lidské práce.

Vzdělávací cíle

Podpora schopnosti utvářet a upevňovat citové vazby v rodině a okolí, rozvíjet kulturně estetické činnosti výtvarné, hudební a dramatické. Rozvoj vědomostí a všestranná příprava na povinnou školní docházku, rozvoj řečových schopností: vnímání, naslouchání, výslovnost a mluvní projev. Rozvoj paměti, pozornosti, vytváření základů pro práci s informacemi. Seznamovat se s významem lidské práce. Osvojit si poznatky o lidském těle a zdraví. Vytváření povědomí o mezilidských hodnotách, rozvoj sebepoznání a úcty. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat.

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si přiměřených praktických dovedností
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech

- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj společenského i estetického vkusu.
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, dovedností, rozvoj schopnosti chovat se autenticky, chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobit společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- vytvoření povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém prostředí, jeho rozmanitosti a proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si dovedností a poznatků potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o své okolí, k vytváření bezpečného a zdravého prostředí a ochrana před nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka, činnosti a příležitosti

Hudební a hudebně pohybové činnosti a hry, aktivity zajišťující spokojenost a radost, vánoční setkání pro rodiče, tvořivé činnosti, dramatizace, kulturní akce. Hry pro rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. Pohybové hry a sportovní aktivity. Hry se symboly, čísly, písmeny a tvary. Pozorování okolí a života v něm, lidí a jejich práce, seznamování se s materiály a jejich vlastnostmi, vycházky do ulic, seznamování s městem, kde žijí, vycházky do přírody, sledování změn, pokusy se sněhem a ledem, četba pohádek, příběhů.

- přebíhání překážek ležících na zemi
- zdokonalujeme lezení po „čtyřech“ a plížení
- hudebně pohybové hry (součástí hra na tělo, tleskání, podupy, poskoky)
- upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- využití přírodní modelovací hmoty, válíme těsto
- práce s papírem, trhání, nalepování
- chůze s přenášením předmětů
- nácvik skoku obounož na místě i do dálky
- nácvik plížení po břiše
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení) i nelokomoční pohybové činnosti (turistika, gymnastika, míčové hry, sezónní činnosti pod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (cvičení vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační...)
- učit přirozenému pohybu v obtížnějším prostředí (zasněžená zahrada...)
- sezónní činnosti – bobování, překonávání strachu ze skluzu
- manipulační činnosti, smyslové a psychomotorické hry
- navlékání tvarů
- procvičení motoriky a prstů (prstová říkadla)

- konstruktivní a grafické činnosti, grafomotorika – volný pohyb ruky po papíru ve směru od shora dolů (vločka padá, lyžař jede z kopce atd.), chumelenice (pohyb zápěstí)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti zaměřené k ochraně lidského zdraví, bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hry – hmatové vnímání: Kouzelný sáček
- skládání a rozkládání předmětů odstupňovaných velikostí (sady předmětů do sebe, postavit komín), vkládání tvarů (krabička-tvarovka)
- práce se stavebnicemi
- pokusy s ledem a se sněhem
- vytváření obrysu postavy za pomoci různých předmětů
- komunikativní kruh, vyprávění, popisování, označování
- logopedické hry, procvičování správné výslovnosti
- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, hry se slovy a hádanky, vokální činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, vidělo
- ukázky - vánočními zvyky (stromeček, cukroví, kapr...)
- připravujeme jednoduché dárečky, cukroví pro radost, tvořivá vánoční dílnička apod.
- hra „Na zrcadlo“ - mimikou děti vyjadřují pocity, používání gest
- opakování základních barev
- hry zaměřené na rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie, konstruktivní, výtvarné, hudební, taneční a dramatické činnosti
- hry zaměřené na procvičování a seznamování se symboly, tvary, čísly, písmeny
- třídění předmětů dle velikosti, pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- poslech vánočních koled
- jednoduché vánoční říkanky, doprovod na hudební nebo vlastní nástroje (rolničky, triangl, zvoneček; plastové lahve, pytlíky...)
- hudební improvizace
- hry na seznámení se základními částmi lidského těla (demonstrační obrázky, puzzle, písničky a pohybové hry)
- hry na poznávání nejzákladnější části oblečení
- zpěv s učitelkou, zimní říkadla a písničky
- básničky s pohybem, hra na tělo
- poslech pohádek obohacující citový život dítěte, rozlišování pozitivních a negativních vlastností postav
- dramatické činnosti (napodobování a předvádění různých typů chování), mimické hry

- reakce pohybem na tempo hry na hudební nástroj
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- práce s obrázky – popis
- hledání cesty
- hádanky a cvičení na orientaci v prostoru a na ploše
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- samostatný projev na určité téma
- námětové hry a činnosti

- emoce – hra s obrázky
- vzájemná setkávání se staršími dětmi (společné akce, hry na zahradě)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří.....). Kdo jsi kamarád, tak pojď si hrát....
- Kooperativní hry
- Vyprávění pohádek s etickým obsahem
- Sociální a interaktivní hry, dramatické, výtvarné hry, hudební a hudebně pohybové.

- příprava na Vánoční dílnu s rodiči
- společná výzdoba třídy, zdobení stromečku
- hry s barvou
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (Mikuláš, Vánoce, Tři Králové, Karneval...)
- poslech pohádek, dramatizace, výtvarné tvoření, hudební a hudebně pohybové činnosti, poslech hudebních skladeb a písní
- návštěva divadelního vystoupení
- aktivity přibližující svět kultury a umění
- hry na poznávání společenských rolí
- literární, dramatické, výtvarné a slovesné činnosti
- aktivity přibližující pravidla a mravní hodnoty v jednání lidí
- hry a praktické činnosti - využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji

- povídání o vánočních zvycích u nás i ve světě, podílet se na přípravách na Vánoce
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- pozorování přírody v zimě, co se děje kolem nás
- sledování počasí související se zimou
- pravidelné krmení a pozorování ptáčků v krmítku
- zimní sporty a bezpečnost při pobytu venku
- kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění, poslech, objevování, Co by se stalo kdyby.....

- praktické pokusy, zkoumání, pozorování, manipulace s předměty a materiály
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické činnosti seznamující s různými látkami a materiály v okolí, praktické užívání přístrojů, hraček, pomůcek
- ekologicky motivované hry
- hry a aktivity s poučením o nebezpečných situacích, jak se chránit

Očekávané výstupy

Vyjadřovat své emoce, prožívat radost z příjemných zážitků, hodnotit svoje zážitky. Ovládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku. Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik (kreslit, modelovat, tvořit z papíru...), zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů. Pozorně poslouchat se zájmem literární dramatické nebo hudební představení, porozumět slyšenému, vyprávět příběh, popsat situaci. Domluvit se slovy a gesty, pamatovat si krátký text, pojmenovat věci kolem nás. Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat. Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči. Komunikovat bez zábran a navazovat dětská přátelství. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky, nápady, pocity, mínění, úsudky. Sluchově rozlišovat hlásky, slabiky na začátku, na konci slov, vymyslet a poznat jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma, utvořit jednoduchý rým. Chápat slovní vtip, humor. Projevovat zájem o knížky, hudbu, divadlo, film. Zaměřovat se, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti, charakteristické rysy předmětů a jevů a souvislosti mezi nimi). Orientovat se v počtu, orientovat se v prostoru a na ploše, chápat prostorové pojmy a časové pojmy (teď, dnes, zítra, včera, ráno, poledne, večer, roční období, den, noc, rok). Řešit problémy a situace. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, značení apod.) Sledovat očima zleva doprava. Poznat některá čísla, písmena. Chápat základní číselné a matematické pojmy a matematické souvislosti. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si. Zvládat jednoduchý pohyb a správné držení těla, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. Umět manipulovat s předměty. Postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí. Vyvinout vůli soustředit se na činnost a dokončit ji. Prožívat radost ze zvládnutého. Získat základní vztah k práci a poznat její důležitost. Znat některé profese a přiřadit k nim činnost a výsledek jejich práce. Utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu a co ne. A chovat se podle této představy úměrně věku. Umět vyjadřovat svůj názor, obhájit ho, argumentovat, uvědomit si svou samostatnost. Porozumět projevům vyjádření emocí a nálad. Znat, jak chránit své zdraví a zdraví ostatních, co mu prospívá a škodí, mít povědomí o lidském těle, některých orgánech, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji. Znat, jaký význam má čistota, pohyb a zdravá výživa pro život člověka. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí. Uvědomovat si svá práva a povinnosti své i

ostatních. Chovat se zdvořile. Respektovat pravidla a respektovat potřeby druhého. Vyjednávat s dětmi i dospělými a domluvit se na společném řešení. Dodržovat pravidla her, hrát fair. Uvědomit si, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. Spolupracovat s ostatními. Prožívat a uvědomit si, co cítí, ovládat své chování. Zacházet šetrně s věcmi, uvědomovat si nebezpečí. Nebát se vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, bránit se projevům násilí a ponižování. Chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi. Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek. Porozumět, že změny jsou přirozené, přizpůsobovat se proměnlivým okolnostem, vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak svět lidí. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, rozlišovat, co poškozuje prostředí a co ho chrání.

6.3 Integrovaný blok: „Voňavé jaro“

Charakteristika integrovaného bloku

Jaro je obdobím, na které se všichni těší. S dětmi budeme zkoumat probouzející se přírodu a první slunečné paprsky, které vytahují a probouzejí první jarní květiny. Tak jako podzim čaruje s barvami, jaro čaruje s teplem, sluncem a poskytuje rozmanitost vůní. Do přírody se vrací barvy, zvuky a zpěv. Sledujeme změny v přírodě, jak se jaro probouzí a jak se sílí intenzitou slunečních paprsků rozkvetá a zazelená se celý okolní svět. Budeme sledovat tání sněhu, rašení pupenů na stromech, poslouchat ptačí zpěv, poznávat květiny, zvířata a mláďata. Jaro je časem lidových tradic a zvyků, které si v tomto období připomeneme. Těšit se budeme z pobytů venku v přírodě, připomeneme si, že je nutné ji chránit. Zaměříme se na správné chování na silnici i mimo ní, dozvíme se na koho se obrátit v případě nouze (policie, záchranáři- lékař, hasiči). Věnujeme se tématu Rodina, kdo do rodiny patří, příbuzenské vztahy, zaměříme se na prohlubování citového vztahu k rodině a ke svým blízkým, snažíme se chápat, co je domov, a co pro nás znamená. Budeme se snažit vést děti k ochotě pomoci druhému, bez očekávání protislužby nebo odměny, spolupodílet se na vytváření radostné a pohodové atmosféry ve školce. Na jaře se také chystají předškoláci k zápisu do 1. třídy.

Vzdělávací cíle

Rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka, rozvoj schopnosti sebeovládání, rozvoj sociální citlivosti. Osvojení si dovedností a poznatků o ochraně svého zdraví z hlediska bezpečného chování v silničním provozu. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností, planetou Zemí.

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si dovedností vyjádřit verbálně i neverbálně (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj řečových schopností a dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj postupného rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat
- osvojení si elementárních poznatků, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální /výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj, zpřesňování smyslového vnímání, přechod od názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření základů pro práci s informacemi

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, podpora pozitivního vztahu k ostatním
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Vzdělávací nabídka, činnosti a příležitosti

Smyslové a psychomotorické hry, relaxační a odpočinkové činnosti, společné diskuse, vyprávění, komentování zážitků, poslech pohádek, divadelních a hudebních představení, grafomotorická cvičení: napodobování tvarů, čísel, písmen, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení: postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. Práce s knihou a obrazovým materiálem, praktické činnosti – třídění, skládání, stavebnicové a konstruktivní hry, zdobení velikonoční dekorace. Hraní her s pravidly, hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích. Vycházky do přírody, sledování změn v přírodě, činnosti k péči o životní prostředí.

- zdravotně zaměřené činnosti, cvičení na protahování jednotlivých částí těla, vyrovnávací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
- pohybové hry, sportovní aktivity
- procvičování pohybových schopností s míčem
- nácvik dovedností cvičení s náčiním
- cvičení s padákem
- běh danému k cíli, postupně přidat překážku, skoky, lezení, chůze
- cvičení na pohotovost, rychlou reakci
- hudebně pohybové hry a činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- upevňování dovednosti při nalepování
- práce s hlinou
- grafomotorika (rytmizace, grafický vzor)
- skládání puzzle, vkládání tvarů
- rozlišování slyšených zvuků
- hry na podporu vizuální paměti
- říkadla v rytmu, sladění s pohybem
- skládání puzzle, mozaiky, stavebnice Lego apod. podporující fantazii

- lepení, mačkání papíru do kuliček, modelování
 - využití prstových říkadel
 - starší děti nácvik správného úchopu a sklonu nůžek, libovolné stříhání do papíru
 - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji
-
- výslovnost hlásek – gymnastika mluvidel, artikulační a logopedická a dechová cvičení
 - popis obrázku (Co je na obrázku?)
 - rozvoj citění pro rytmus - rozpočítadla
 - pohybové improvizace, výtvarné vyjádření, hra na rytmické nástroje...
 - hry na procvičení základních barev
 - hry na rozvoj postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
 - práce s knihou – Co vidíš na obrázku?
 - rytmizace krátkých říkadel, přednes, recitace
 - loutkové divadlo
 - společné diskuse, rozhovory, vyprávění, komentování zážitků
 - samostatný projev na dané téma
 - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
 - námětové hry a činnosti, hry na téma rodiny, přátelství apod.
 - hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
 - hry s obrázky – co k čemu patří
 - číselná řada
 - třídění předmětů, obrázků na skupiny (rozlišení dle různých znaků výrazně se lišících) a pojmenování vlastností předmětů
 - práce s předměty podle toho, kolik učitelka ukazuje prstů
 - činnosti k upevnění časových pojmů souvisejících s denním řádem, přibližující logické posloupnosti dějů, příběhů.....
 - zpěv písně s pohybovou improvizací nebo jednoduchý tanec
 - hádanky písniček podle melodie
 - napodobivé hry, námětové hry
 - činnosti k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
 - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
 - činnosti a hry s čísly, písmeny, znaky, tvary, piktogramy, symboly a obrázky, matematickými pojmy
 - pozorování běžných objektů a předmětů a pojmenování jejich vlastností, znaků a funkcí
 - sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
 - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
 - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
 - hry na téma rodiny, přátelství
 - cvičení v projevování citů, v sebekontrolě v sebeovládání

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant
- samostatný projev na určité téma
- komentování zážitků, vyřizování vzkazů, diskuse, rozhovory
- vyprávění, co shlédlo, co slyšelo
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, pohodu a veselí
- činnosti k identifikaci sebe sama
- činnosti k projevování citů, sebekontroly a sebeovládání
- hry a činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů
- hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry, hudební a hudebně pohybové hry
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, v němž dítě žije
- kooperativní hry
- napodobivé hry, jednoduché inscenační hry
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- společné setkávání, povídání, sdílení a naslouchání
- hry i modelové situace, při nichž se učí přijímat a respektovat druhého
- hudebně pohybové hry
- společná setkávání, povídání, sdílení, naslouchání druhému, běžné verbální i neverbální komunikační aktivity

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- zábavy, divadelní a hudební představení, výstavy, činnosti k seznamování s tradicemi a zvyky
- různorodé společné hry a skupinové aktivity
- tvůrčí činnosti slovesné, dramatické, literární, výtvarné, hudební, hudebně pohybové
- receptivní, slovesné, literární, výtvarné, dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének...)
- výtvarné hry s barvou
- kreslení a malování barvou i jinými materiály
- jarní a velikonočních tvoření
- poslech klasických pohádek a příběhů
- poslech jednoduchých a krátkých pohádek s dětským hrdinou
- dramatizace a námětové hry
- zpěv písniček s učitelkou
- kouzelná slovíčka
- tvůrčí činnosti- slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové
- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- lidové tradice a zvyky – říkanky, obrázky, tvoření, oslavy

- vycházky do přírody a do lesa
- jednoduché pokusy s vodou (např. co se děje s květinou, když se zaleje x nezaleje, odpařování vody, koloběh vody v přírodě)
- dopravní hry, dopravní skládky a hádanky, dopravní značky, hry s nimi a s dopravními prostředky
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami
- činnosti na poznávání přírodního okolí, změn, rozmanitostí v přírodě
- pracovní a pěstitelské činnosti
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- činnosti přispívající k péči o okolí
- poznávání okolí, změny v přírodě, sledování rozmanitosti

Očekávané výstupy

Koordinovat své pohyby, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.

Správně vyslovovat, ovládat tempo a intonaci řeči, pojmenovat, čím je obklopeno ve svém okolí. Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách), učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Formulovat otázky a odpovídat na otázky, slovně reagovat, mluvit samostatně ve větách, popsat situaci, komunikovat s ostatními bez zábrán. Obhajovat svůj názor, respektovat druhé. Vědět, co prosívá zdraví. Poznat některé znaky, písmena, číslice, poznat své jméno. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Vnímat zrakem, sluchem, čichem, chutí a hmatem, rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

Rozvíjet schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Rozhodovat o svých činnostech. Ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním. Učit se hodnotit svoje osobní pokroky.

Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách.

Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).

Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.

Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma.

Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit si je.

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení.

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.

Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.

Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Používat sluchovou, zrakovou paměť a postřeh. Sledovat očima zleva doprava, sluchově rozlišovat hlásky. Umět udržet pozornost a dokončit činnost. Vyjadřovat se prostřednictvím výtvarných, hudebních a pohybových činností. Uvědomovat si své silné i slabé stránky. Zvládnout řešit jednoduché situace a konflikty. Spolupracovat s ostatními. Být citlivý, ohleduplný ke svému okolí. Pochopit, že každý má ve společnosti svou roli. Mít povědomí na koho se obrátit v případě potřeby nebo nebezpečí.

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou – spolupracovat s ostatními.

Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.

Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.

Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.

Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti).

Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.).

Pečovat o své okolí.

6.4 Integrovaný blok: „Cestování letem světem a léto“

Charakteristika integrovaného bloku

Konec jara a léto je krásná část roku, kdy jsou dny dlouhé, rozzářené, hřejivé a plné slunce. Toto období nám nabízí možnost cestování, výletů, těšení se na prázdniny. Seznamujeme se s dopravními prostředky, cestováním, dopravními pravidly a bezpečností na cestách. Budeme si všímat změn v přírodě s nadcházejícím létem, připomeneme si nebezpečí, která nás mohou v létě potkat (u vody, v lese, na cestách). Připomeneme si zásady přivolání pomoci. Letní období umožňuje více činností a času trávit venku v přírodě. Utváříme tak vztah dětí k přírodě a k planetě Zemi. Zaměřujeme se na cestování po naší republice i po světě. Procvičíme si orientaci v místě, kde bydlíme, na mapě ČR a ve světě (globus). Seznamujeme se s jinými kontinenty, exotickými zeměmi, podnebím, exotickými zvířaty a lidmi různých národností, jejich způsobem života, s jinými kulturami, zajímavostmi i mořským světem a životem v něm.

Vzdělávací cíle

Ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti. Rozvoj řečových a jazykových dovedností, tvořivosti, tvořivého myšlení a estetického cítění. Mít povědomí o některých nebezpečích v létě, v případě potřeby umět vyhledat pomoc. Rozvoj schopnosti spolupracovat, spolupodílet se, vytvořit povědomí o lidských morálních hodnotách. Rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností. Získat povědomí o rasové a kulturní odlišnosti mezi lidmi. Zkoumat, objevovat a seznamovat se s krásami naší planety Země. Rozvoj úcty k životu.

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
 - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
 - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
 - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
 - vytváření základů pro práci s informacemi
 - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
 - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
 - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
 - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
 - přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
 - poznávání jiných kultur
 - osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
 - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka, činnosti a příležitosti

Sportovní a pohybové aktivity venku i uvnitř, spontánní hry v přírodě, venkovní činnosti zaměřené na zkoumání přírody (rostlin, živočichů – lupou apod.), výlety do okolí, plánování společného výletu. Sociální a interaktivní hry, hraní rolí. Hry, kdy se dítě učí chránit bezpečí své i druhých, modelové situace k prevenci úrazů. Řešení problémů a hledání různých variant řešení. Hudební a hudebně pohybové hry. Hry na rozvoj motoriky. Hry na procvičení paměti a na rozvoj logického myšlení. Práce s literárními texty, obrazovým materiálem,

encyklopediemi, video ukázky, interaktivní programy. Příprava a realizace rozloučení s předškoláky a společná příprava na vystoupení na Akademii s předškoláky.

- rozvíjet běh, chůzi, skoky a poskoky, lezení (rozvíjení lokomočních) i nelokomočních pohybů – gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry...)
- hry na procvičení reakce na předem daný signál, pohotovosti, obratnosti
- protažení a procvičení jednotlivých svalových oblastí
- rozvoj koordinace a pohybové dovednosti ve spojení se zpěvem a hudbou
- práce s papírem a nůžkami
- navlékání korálků, mozaiky
- konstruktivní a grafické činnosti
- smyslové hry
- procvičení hmatu – rozlišení předmětů uložených v sáčku či krabici
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- hry na zrakové vnímání, skládanky, puzzle
- hry a činnosti směřující k prevenci úrazů, námětové hry
- popis činností a pantomima – Co dělají?
- hry se slovy – antonyma, synonyma, homonyma, rýmy
- pozorování a popis počasí
- rozlišování vlastností vnímaného předmětu
- hry s obrázky na procvičení časových představ
- obrazové tabulky - chápat, co znamenají (Smím x nesmím) - Lidé se dorozumí na celém světě (dohodnutá pravidla - kreslené značky...)
- krátké říkanky, říkadla s pohybem, rytmizace slov
- vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, diskuse a rozhovory
- prohlížení a „čtení“ knížek
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- prohlížení a „čtení“ knížek
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

- přímé pozorování kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
 - záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
 - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
 - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
 - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
 - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
 - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
 - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
 - cvičení organizačních dovedností
- sociální a interaktivní hry, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
 - společné aktivity nejrůznějšího zaměření
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
 - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
 - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
 - aktivity podporující sblížení dětí
 - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
 - hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
 - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
 - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- divadelní představení
 - nácik písniček a pohybového ztvárnění
 - přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, slavnosti, sportovní akce, kulturní programy apod.)
 - námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné hry

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
 - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
 - různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
 - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
 - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
 - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
 - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
 - vycházky do přírody, výlety – zkoumání v přírodě
 - oslava Den dětí - děti jinde ve světě
 - vyhledávání knih o přírodě, zvířátkách, květinách, obrázkové encyklopedie
 - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci – vycházky

Očekávané výstupy

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku). Zaujímat pozitivní postoj k pohybu a sportování.

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.).

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace. Umět přivolat pomoc. Domluvit se slovy i gesty. Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.).

Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.

Sledovat očima zleva doprava.

Poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno.

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“.

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).

Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.

Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod..

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.

Zorganizovat hru.

Rozlišovat některé symboly a porozumět jejich významu. Orientovat se v prostoru, na ploše a částečně se orientovat v čase. Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.

Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc) Vyjádřit svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech, umět ji zachytit. Řešit problémy. Chovat se citlivě k druhým, umět ocenit sebe i druhé. Zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální. Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých. Odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají.

Mít povědomí o existenci různých národů a kultur, o planetě Zemi. Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou. Pozorovat děje kolem sebe a všímat si změn. Uvědomovat si, že je zajímavé dozvídat se a učit se nové věci, mít radost z poznání. Projevovat zájem o knížky, hudbu, divadlo, film. Umět projevit radost. Svou vůli zvládnout dokončit činnost. Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují. Chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod).

7 Evaluační systém

Evaluace se zabývá hodnocením jevů edukační reality. Je jednou z nejdůležitějších součástí vzdělávacího a řídicího procesu všech institucí. V pedagogické praxi se jedná o zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu fungování a efektivnost školského zařízení. Jedná se o proces systematického shromažďování informací a jejich analýzy podle předem daných pravidel. Cílem je ověřit a zlepšit kvalitu. Evaluace poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě úrovni školy. Měla by přispívat k dalšímu rozvoji. Škola je pravidelně hodnocena – rodiči, zřizovatelem a Českou školní inspekcí.

Písemně zpracovává evaluaci ŠVP zástupkyně ředitele pro MŠ ve spolupráci se zaměstnanci MŠ a dle závěrů z porad.

Hodnocení školního vzdělávacího programu

Ověřujeme naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a soulad školních dokumentů s cíli RVP.

Cíl: vyhodnocení záměrů v realizaci vzdělávací nabídky,
stanovit opatření pro realizaci dalšího integrovaného bloku.

Nástroje: evaluace integrovaných bloků – hodnotící listy, konzultace učitelek,
doplnění záznamů o dítěti, konzultace s rodiči, pedagogická rada

Čas: 1x ročně, příp. dle potřeby

Odpovídají: učitelky a zástupkyně ředitele pro MŠ

Hodnocení tematického celku jednoho integrovaného bloku

Cíl: zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného bloku, prověření záměrů jako celku

Nástroje: konzultace učitelek, pedagogické rady, hodnotící listy

Čas: ihned po ukončení integrovaného bloku

Odpovídají: učitelky MŠ písemně (tiskopis)

Evaluace směrem k dítěti

- Cíl:** vytvořit přehledy o rozvoji, vývoji a pokrocích u dítěte
- Nástroje:** tabulky pro záznamy o dětech, konzultace učitelek, pohovory s rodiči, pedagogické rady
- Čas:** 3x ročně, příp. dle potřeby – písemně do tiskopisu ve třídách
- Odpovídají:** učitelky

Evaluace směrem ke třídě

- Cíl:** klima třídy – hygiena, zdraví, dostatek pomůcek a hraček, příjemné prostředí pro hru, odpočinek a individuální péči, formy práce, spolupráce učitelek
- Nástroje:** pravidelné pedagogické rady
- Čas:** průběžně a ke konci školního roku
- Odpovídají:** učitelky a zástupkyně ředitele pro MŠ

Ověření souladu ŠVP – RVP

- Cíl:** ověřit soulad ŠVP – RVP, hodnocení, naplnění záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů
- Nástroje:** přehledy o rozvoji dítěte, výstavy, vystoupení dětí, hospitační záznamy, konzultace učitelek, pedagogické rady, zpráva o hodnocení školy
- Čas:** 1x ročně vyhodnocení
- Odpovídají:** učitelky a zástupkyně ředitele pro MŠ

Průběh a výsledky vzdělávání

Evaluace průběhu a výsledků vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod práce, naplnění cílů a záměrů ŠVP, dosažení klíčových kompetencí.

Cíl: zhodnocení průběhu vzdělávání

Nástroje: vzájemné hospitace, konzultace učitelek, hospitace, pedagogické rady

Čas: průběžně

Odpovídají: učitelky a zástupkyně ředitele pro MŠ

Rozvoj učitelek

Cíl: uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Nástroje: pedagogické rady, plány dalšího vzdělávání, konzultace učitelek

Čas: průběžně, 1x za rok

Odpovídají: učitelky a zástupkyně ředitele pro MŠ

Podmínky vzdělávání

- **Materiální podmínky**

Cíl: zhodnocení materiálních podmínek školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, technický stav budovy, vybavení třídy, zahrady, vybavení školní kuchyně

Nástroje: evaluace podmínek, záznamy z kontrolní činnosti

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy a zástupkyně ředitele pro MŠ

- **Personální podmínky**

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP, kvalifikovanost učitelek, DVPP, efektivita

Nástroje: evaluace podmínek, kontrolní a hospitační činnost, pedagogické porady a provozní porady

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy a zástupkyně ředitele pro MŠ

- **Organizační podmínky**

Cíl: zhodnocení účelnosti a vhodnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Nástroje: hospitace, kontrolní činnost, pedagogické a provozní porady

Čas: 1x za rok

Odpovídají: všechny pracovnice školy a zástupkyně ředitele pro MŠ

Spolupráce s rodinou

Cíl: úspěšnost zvolených metod, forem práce, naplnění záměrů ŠVP

Nástroje: rozhovory s rodiči, společná setkávání ve třídě a na akcích školy, akce pro rodiče, nástěnky (zápisy ze schůzek, plán práce, plán akcí a jeho plnění)

Čas: průběžně

Odpovídají: učitelky a zástupkyně ředitele
(Platí pro spolupráci se ZŠ, PPP, ŠPZ)

8 Rejstřík použitých zkratk

PV – předškolní vzdělávání

RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

ŠVP – Školní vzdělávací program

TVP – třídní vzdělávací program

SVP – speciálně vzdělávací potřeby

SPC – speciální pedagogické centrum

IVP – individuální vzdělávací plán

OŠD – odklad školní docházky

OMJ – odlišný mateřský jazyk

MŠ – mateřská škola

ZŠ – základní škola

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

PPP – pedagogicko – psychologická poradna

PLPP – Plán pedagogické podpory

IVP – Individuální vzdělávací plán

ŠPZ – Školské poradenské zařízení